
[2021-12-RE](#)

Causa 2021-12-RE

(Cuines Comella, SL c/ Quintana Rius)

Número de registre 46-2021. Recurs d'empara

Aute del 15 de març del 2021

BOPA núm. 36, del 24 de març del 2021

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 29 de gener del 2021, per la representació processal de la societat Cuines Comella, SL, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra la sentència del 22 de desembre del 2020, dictada per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, reconegut a l'article 10 de la Constitució, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració del dret esmentat, que anul·li la sentència impugnada i que es retrotreguin les actuacions al moment anterior al seu pronunciament, ordenant que es dicti una nova sentència que sigui respectuosa amb el dret al·legat per la societat recurrent;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41.2, 98 c) i 102;

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítols primer i sisè;

Escollat l'informe del magistrat ponent, Sr. Dominique Rousseau;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. El 5 de juliol del 2018, la representació processal de la societat Cuines Comella, SL va formular una demanda contra el Sr. Joan Quintana Rius, en què sol·licitava que es condemnés aquest darrer a pagar 26.639,81 €, derivats del subministrament de material per instal·lar una cuina, més els interessos legals i les costes processals.

El Sr. Joan Quintana Rius va contestar la demanda i va plantejar, entre d'altres, una excepció de

cosa jutjada.

1.2. El 2 de juny del 2020, la Secció Civil 6 de la Batllia va dictar una sentència mitjançant la qual decidia estimar l'excepció de cosa jutjada, ja que l'objecte de la demanda ja havia estat resolt per una sentència de la Sala Civil del 30 de novembre del 2017, i, per consegüent, desestimava íntegrament la demanda formulada per la representació processal de la societat Cuines Comella, SL, absolent el Sr. Joan Quintana Rius de les pretensions dirigides en contra seva.

1.3. La representació processal de la societat Cuines Comella, SL va presentar un recurs d'apel·lació contra aquesta decisió, i, el 22 de desembre del 2020, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia va dictar una sentència en què desestimava el recurs d'apel·lació i confirmava la sentència de la primera instància en els seus propis termes.

1.4. El 29 de gener del 2021, la representació processal de la societat Cuines Comella, SL, va interposar un recurs d'empara contra la sentència del 22 de desembre del 2020, dictada per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, reconegut a l'article 10 de la Constitució.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació de la societat recurrent

- Aquesta part s'oposa al fet que els tribunals ordinaris hagin estimat l'excepció de la cosa jutjada per fonamentar la desestimació de la seva demanda en reclamació de quantitat.

- En el marc d'un litigi laboral que l'havia enfrontat amb el Sr. Joan Quintana Rius amb motiu del seu acomiadament injustificat i fet de forma indeguda, allò que la sentència del 30 de novembre del 2017, dictada per la Sala Civil, va acordar va ser la desestimació de la seva demanda reconvençional, en què sol·licitava el pagament de 26.639,81 €, derivats del subministrament de material divers per a la instal·lació d'una cuina.

- En aquella sentència del 2017, la Sala Civil va confirmar la prescripció de la reclamació d'aquest pagament pronunciada per la Batllia, ja que es va considerar que s'havia d'aplicar el termini d'un any, lapse de temps que havia conclòs.

- Ara bé, en aquesta causa la demanda en reclamació dels 26.639,81 € s'ha presentat dins del marc d'una acció civil i no en el marc d'una acció laboral.

- Afegeix que la seva reclamació pel pagament de mobiliari s'ha d'emmarcar, doncs, dins el termini de prescripció de tres anys.

- Aquesta part al·lega també que la demanda reconvençional que va formular en el marc del litigi laboral, no era competència dels tribunals que actuaven dins l'àmbit laboral, els quals haguessin hagut de declarar aquesta incompetència en lloc de desestimar la seva demanda per prescripció.

- Per aquests motius, considera que la sentència impugnada de la Sala Civil no està degudament fonamentada en Dret i vulnera els seus drets fonamentals a la jurisdicció i a obtenir una decisió fonamentada en Dret.

- Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració del dret esmentat, que anul·li la sentència impugnada i que es retreguin les actuacions al moment anterior al seu pronunciament, ordenant que es dicti una nova sentència.

2.2. Argumentació de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia

- La Sala Civil considera que hi ha una identitat subjectiva entre l'acció civil i l'acció laboral, ja que les parts són les mateixes.

- També considera que hi ha identitat d'objecte, ja que allò que es reclama és la mateixa quantitat de 26.639,81 €.

- Sobre la identitat de la *causa petendi* destaca que en el litigi laboral, la societat recurrent va reclamar al treballador aquest import derivat de diversos materials que aquest darrer hauria sostret a l'empresa, mentre que en l'acció civil actual, reclama aquest import contingut en una factura que empara els mateixos elements.

- Aquest canvi de qualificació no altera el fet que la demanda es fonamenta en els mateixos elements fàctics i que la part recurrent sol·licita de nou el mateix, és a dir, la condemna de la part adversa a pagar l'import de 26.639,81 €.

- Per consegüent, la Sala Civil declara que els criteris del reconeixement del principi de la cosa jutjada estan reunits i es fonamenta en aquest principi per confirmar la sentència de la Batllia i desestimar el recurs d'apel·lació presentat.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. El recurs d'empara no converteix el Tribunal Constitucional en una tercera instància ni en un tribunal suprem.

3.2. Quan un recurrent al·lega la vulneració del dret constitucional a obtenir una decisió fonamentada en Dret (article 10.1 de la Constitució), l'únic objecte del recurs d'empara és el de verificar que les decisions impugnades estiguin motivades i es fonamentin en un raonament jurídic que no sigui il·lògic ni absurd.

3.3. Quan entren en joc drets substancials, el control d'aquest Tribunal en el marc del recurs d'empara consisteix a determinar si els recurrents han estat privats o no d'una protecció efectiva, és a dir, si han estat situats o no en una indefensió material (veg. per ex. el punt 3.3 de l'auto del 22 de desembre del 2017, recaigut en la causa 2017-33-RE, o el punt 3.1 de la sentència del 19 de febrer del 2018, recaiguda en la causa 2017-53-RE).

3.4. En aquesta causa la qüestió constitucional que aquest Tribunal ha de resoldre és la de saber si la Sala Civil ha vulnerat els drets de la societat recurrent a la jurisdicció i a obtenir una decisió fonamentada en Dret, pel fet de considerar que havent-se desestimat, mitjançant una resolució definitiva del 30 de novembre del 2017, dictada en el marc d'un litigi laboral, la seva demanda de condemnar al treballador acomiadat a pagar la quantitat de 26.369,81 €, havia de declarar ara

l'autoritat de la cosa jutjada en la segona demanda formulada per la societat recurrent en el marc d'una acció civil en reclamació de la mateixa quantitat.

3.5. D'acord amb l'article 88 de la Constitució "*Les sentències, un cop fermes, tenen el valor de cosa jutjada i no poden ésser modificades o anul·lades llevat els casos previstos per la llei o quan excepcionalment el Tribunal Constitucional, mitjançant el procés d'empara corresponent, estimi que han estat dictades amb violació d'algun dret fonamental*".

3.6. L'autoritat de la cosa jutjada és un principi molt antic que té per objecte assegurar la seguretat jurídica i l'estabilitat de les situacions jurídiques, imposant a les parts d'un procediment, després de l'esgotament de les vies de recurs, la veritat d'allò que va ser jutjat, impeding d'aquesta manera tornar a començar un procediment nou.

3.7. L'aplicació d'aquest principi està sotmès a l'acompliment de tres condicions. El principi de l'autoritat de la cosa jutjada només es pot invocar si una de les parts a un judici que va desembocar en una decisió definitiva obre un nou procediment contra la mateixa part -identitat de les parts- pel mateix objecte -identitat d'objecte- i per la mateixa causa -identitat de causa.

3.8. En el supòsit que ara ens ocupa, la demanda civil oposa les mateixes parts, la societat Cuines Comella, SL i el Sr. Joan Quintana Rius, que també eren parts adverses en el litigi laboral i que va acabar amb la sentència de la Sala Civil del 30 de novembre del 2017.

3.9. La demanda actual també té el mateix objecte que en el litigi laboral, consistint en reclamar al Sr. Joan Quintana Rius el pagament de 26.639,81 €.

3.10. Podia haver-hi un dubte respecte de la causa, en la mesura en què en el litigi laboral la societat recurrent reclamava el pagament esmentat com a rescabament del material divers que el treballador hauria sostret de l'empresa, mentre que en l'acció civil, la societat recurrent fonamenta la seva demanda en la factura corresponent a aquest material.

3.11. No obstant això, com així ho destaca la Sala Civil, la quantitat és la mateixa en els dos processos i correspon als mateixos elements fàctics, és a dir, al mateix material per muntar una cuina.

3.12. Per consegüent, la Sala Civil no ha fet una aplicació arbitrària o irraonable del principi de l'autoritat de la cosa jutjada pel fet de considerar que hi havia identitat de les parts, de l'objecte i de la *causa petendi* entre el litigi laboral ja resolt mitjançant la sentència del 30 de novembre del 2017 i el procediment civil obert per la demanda de la societat recurrent presentada el 5 de juliol del 2018.

3.13. La Sala Civil tampoc s'ha pronunciat de manera arbitrària o irraonable pel fet de considerar que la societat recurrent no podia retreure-li haver resolt la qüestió de la condemna de la part adversa a pagar 26.639,81 €, ja que va ser la societat recurrent mateixa que ho va demanar per via reconvençional en el litigi laboral.

3.14. Per consegüent, la Sala Civil s'ha pronunciat de manera fonamentada en Dret i no s'aprecia la vulneració del dret fonamental a la jurisdicció.

3.15. Així doncs, aquest recurs ha de ser declarat inadmissible a tràmit per la manca de contingut constitucional de les seves pretensions.

Per tot això que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

Decideix:

1. No admetre a tràmit el recurs d'empara 2021-12-RE interposat per la representació processal de la societat Cuines Comella, SL, contra la sentència del 22 de desembre del 2020, dictada per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia.
2. Notificar aquest aute a la representació processal de la societat recurrent, al president de la Batllia, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.
3. Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Acordat a Andorra la Vella, el 15 de març del 2021.

Josep-D. Guàrdia Canela Jean-Yves Caullet
President Vicepresident

Joan Manel Abril Campoy Dominique Rousseau
Magistrat Magistrat